

Gynaecologie - Verloskunde

Hyperemesis gravidarum

Zwangerschapsbraken

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

U bent of wordt opgenomen in Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp omdat u last heeft van overmatige misselijkheid en/of braken tijdens uw zwangerschap. Dit wordt hyperemesis gravidarum genoemd. In deze folder willen wij u informeren over wat hyperemesis gravidarum precies inhoudt, wat de mogelijke oorzaak is en hoe uw behandeling eruit kan zien. In deze informatiefolder wordt een gemiddeld verloop van de behandeling besproken.

Wat is hyperemesis gravidarum?

Hoewel er meestal gesproken wordt over ochtendmisselijkheid, is dit een verwarrende term; heel veel zwangere vrouwen zijn de hele dag bij vlagen misselijk. Sommigen zelfs zo erg dat ze de hele dag geen hap door hun keel krijgen. Daarentegen zijn er ook genoeg vrouwen die nergens last van hebben. Ongeveer 70-85% van de zwangeren heeft in de eerste drie maanden last van misselijkheid en soms (vooral 's morgens) van braken. Hyperemesis gravidarum is een vorm van zwangerschapsbraken die dusdanig langdurig en ernstig is dat patiënten in het ziekenhuis opgenomen moeten worden. Vrouwen zijn in deze periode extreem vermoeid, hebben uitdrogingsverschijnselen, hebben gewichtsverlies en voelen zich ronduit beroerd.

De term hyperemesis gravidarum komt uit het Latijn. 'Hyper' betekent 'boven normaal'. Met 'emesis' wordt misselijkheid en braken bedoeld en 'gravidarum' betekent zwangerschap. Deze term geldt tot ongeveer 16 weken zwangerschap. Hierna spreekt men van zwangerschapsbraken.

Oorzaken

Er bestaan verschillende theorieën over de mogelijke oorzaak, maar hoe hyperemesis werkelijk ontstaat is niet duidelijk. Vele verschillende oorzaken tezamen leiden tot overmatig braken in de zwangerschap. Een oorzaak van zwangerschapsbraken heeft te maken met hormoonveranderingen tijdens de zwangerschap. Het HCG hormoon stijgt snel wat de misselijkheid zou kunnen verklaren. Daarnaast kunnen ook psychische oorzaken of een meerlingzwangerschap het braken versterken.

Lichamelijke klachten

De lichamelijke klachten die ten gevolge van braken een ziekenhuisopname noodzakelijk maken zijn uitdroging en/of ondervoeding en afwijkingen in bloed en urine. De ervaring leert dat uw baby hier niet onder te lijden heeft. Uw lichaam zorgt ervoor dat de baby als eerste krijgt wat hij/zij nodig heeft. De behandeling tijdens uw opname is erop gericht uw conditie te verbeteren. Veel vrouwen met hyperemesis gravidarum zijn overgevoelig voor bepaalde prikkels, zoals geluid, licht of geuren. De beste bescherming is om hier rekening mee te houden en deze prikkels waar mogelijk te vermijden.

Ziekenhuisopname

In het begin van de opname is het belangrijk om rust te houden. Om uitdroging te voorkomen krijgt u vocht toegediend via een infuus (een slangetje in het bloedvat). De arts schrijft u vitamines voor die via het infuus worden toegediend. Zolang er sprake is van braken mag u niet eten of drinken, wel af en toe een slokje water.

Uw urine wordt onderzocht op 'ketonen'. Deze stof komt in de urine voor als u door het braken uw eigen vetreserves gaat aanspreken. Ook zal gekeken worden of u medicijnen kunt krijgen tegen de misselijkheid. Wanneer het iets beter gaat, mag u vaak weer voorzichtig proberen wat te drinken en daarna te eten. Begin met wat u lekker vindt. Als u twijfelt, overleg dan even met de verpleegkundigen.

Zij kunnen u goed adviseren. Zolang u zelf niet voldoende vocht en voeding kunt innemen en binnenhouden blijft u een infuus houden en zult u mogelijk ook sondevoeding (vocht en voedingsstoffen via een slangetje door de neus naar de maag) krijgen. De gynaecoloog spreekt een echografie af (als deze nog niet gemaakt is) om te zien hoe ver de zwangerschap gevorderd is en of het om een meerlingzwangerschap gaat.

Bezoek

U kunt tijdens de bezoektijden van het ziekenhuis gewoon bezoek ontvangen. Soms kan bezoek een gunstig effect hebben omdat het u wat afleiding geeft. Aan de andere kant kan bezoek voor u ook te druk zijn, waardoor het weer stress geeft en de misselijkheid en braken verergert. Het is belangrijk dat u dat zelf aangeeft. Als u het moeilijk vindt om een goede afstemming te vinden in het wel of niet ontvangen van bezoek, overleg dit dan met de verpleegkundige.

Ontslag

Als uw lichamelijke conditie en de uitslagen van het bloed en urine het toelaten kunt u weer naar huis. U kunt uw zwangerschap verder laten controleren door de verloskundige.

Als u zelf niet of onvoldoende vocht en voeding kunt binnenhouden, dan kan thuis eventueel de sondevoeding worden voortgezet door de thuiszorg en de diëtist. Dit moet geregeld zijn voor u uit het ziekenhuis vertrekt. De verpleegkundigen zullen dit zo nodig met u bespreken.

Als de klachten hardnekkig zijn, kan het gebeuren dat u nogmaals opgenomen moet worden.

Tot slot

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringspas mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts etc.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de patiëntenregistratie in de hal van het ziekenhuis.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, stelt u deze dan gerust aan de verpleegkundigen van de afdeling, uw gynaecoloog of uw verloskundige. Zij zijn graag bereid uw vragen te beantwoorden.

De polikliniek Verloskunde/Gynaecologie is telefonisch bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 16.30 uur op 071 582 8048. Bij dringende vragen buiten deze tijden kunt u bellen met het centrale nummer van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp, 071 582 8282 en vragen naar de afdeling Gynaecologie.